

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

13 februari 2003

VOORSTEL VAN TIJDELIJK DECREET

– van de heer Eddy Schuermans c.s. –

houdende een waarborgregeling voor ondernemingen die het slachtoffer zijn van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval, en een steunmaatregel voor veiligheidsinvesteringen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Inleiding

Vlaamse ondernemingen worden de laatste jaren steeds vaker het slachtoffer van diefstallen, overvallen, inbraken en ramkraken. De cijfers van de federale politie bevestigen deze trend.

Vele ondernemingen proberen zich hiertegen beter te beveiligen. Ze doen dat uiteraard voor zichzelf maar ook voor hun personeel, hun klanten én omdat de verzekeringen hen ertoe verplichten. De verzekeringen dwingen de KMO's om bepaalde veiligheidsbevorderende investeringen uit te voeren. Indien de onderneming deze eisen niet inwilligt, worden ofwel de premies sterk verhoogd of de polis opgezegd. Dit wordt bevestigd door een enquête van Unizo, waaruit bleek dat de verzekeringspremies in 2002 sterk zijn gestegen. Unizo verwacht dat de verzekeringspremies voor KMO's in 2003 nog eens met 10% zullen stijgen. Vele ondernemingen uit verschillende sectoren hebben dan ook steeds meer moeilijkheden om zich te verzekeren tegen welbepaalde risico's. Ondernemers die in het verleden reeds slachtoffer waren van diefstal of inbraak kunnen bij verzekeringsmaatschappijen vaak geen polissen meer afsluiten. Uit recent onderzoek van de Hoge Raad voor Juwelen en Uurwerken blijkt dat 30% van de juweliers geen diefstalverzekering heeft. Als reden geeft 48% van de ondervraagden het financieren ervan aan. 52% van de ondervraagden kunnen zich niet meer verzekeren of dienen zoveel in beveiligingsmateriaal te investeren dat hun onderneming in feite onverzekerbaar wordt. Veiligheidsinvesteringen zoals de installatie van camera's, alarmsystemen, rambescherming en metalen grillen zijn zeer duur. Deze aanzienlijke kosten zijn zowel voor startende als voor bestaande ondernemingen een grote uitgave zonder dat er een economische return tegenover staat.

Aangezien het leegroven van een zaak voor sommigen het faillissement betekent, is het ondersteunen van dergelijke investeringen noodzakelijk om de continuïteit en de verdere expansie van het bedrijf te waarborgen.

Dit decreet tracht hieraan tegemoet te komen. Enerzijds voorziet het decreet in een waarborg voor banken die kredieten verlenen aan ondernemingen, die het slachtoffer zijn geworden van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval. An-

derzijds wordt in het decreet de mogelijkheid opgenomen om steun te verlenen aan ondernemingen die willen investeren in beveiliging. Dat is het preventieve aspect van dit decreet. Dit decreet heeft een tijdelijk karakter. We gaan ervan uit dat startende ondernemingen via expansiesteun in aanmerking kunnen komen voor subsidies voor hun algehele investering. Dat houdt echter in dat de Vlaamse regering dat moet opnemen in de uitvoeringsbesluiten van het nieuwe decreet inzake het economisch ondersteuningsbeleid. Dit decreet is tevens een aanvulling bij de federale fiscale steun voor veiligheidsinvesteringen, die in het vooruitzicht is gesteld.

II. De waarborgregeling

De waarborgregeling moet ervoor zorgen dat ondernemingen die het slachtoffer waren van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval, sneller en goedkoper aan een krediet geraken. De financiële instellingen zijn immers terughoudend om risicovolle kredieten toe te staan. Een getroffen onderneming moet op korte termijn van nul starten, de herinrichting van de zaak en het opnieuw aankopen van voorraden zijn immers een grote investering voor een bedrijf. Op dat ogenblik heeft diezelfde onderneming hoogstwaarschijnlijk al kredieten lopen voor de eerder aangegane verplichtingen.

Daar komt bovenop dat ondernemingen sowieso moeilijk kredieten krijgen. De banken leggen nu al strengere regels op voor de toekenning van kredieten aan KMO's in het licht van de zogenaamde Bazel-II normen. Die richtlijnen leggen vast hoeveel kredieten banken mogen toestaan in verhouding tot hun eigen vermogen. In dat kader werd een risico-analysemodel opgesteld met 20 categorieën. Starters en de meeste KMO's zitten in het model in categorie 17, dat houdt in dat banken 150% reserve of 12% in plaats van het huidige 8% Cooke-ratio moeten aanhouden. Op basis van dit model zullen banken beslissen over kredietverlening. Voor kredietwaardige klanten moet slechts 2% reserve worden aangehouden of zes keer minder.

Eigen vermogen aanhouden is voor banken een kostenfactor. Het gaat immers om financiële middelen die niet aan derden kunnen worden uitgeleend. De stijging van de kostprijs van het krediet is allesbehalve een stimulans voor het ondernemerschap. Die stijging leidt immers tot een krediet-schaarste. KMO's die voor een krediet bij een bank aankloppen, zien hun aanvraag tot krediet gewei-

gerd of worden geconfronteerd met een hoge rentevoet of een vraag om extra waarborgen.

Het verlenen van een waarborg door de overheid kan hiervoor een oplossing zijn. Deze overheidswaarborg zorgt immers voor een daling van het risico voor de banken, waardoor deze kredieten sneller en goedkoper zullen worden toegestaan aan de KMO's. Aangezien de overheid borg staat in de plaats van een privé-persoon, wordt de risicorating gunstig beïnvloed. De Vlaamse overheid heeft immers een rating van AAA+.

Deze waarborgregeling is zeker een aanvulling op de aangekondigde automatische waarborgregeling die door het Vlaamse Gewest wordt toegestaan voor bedrijfsinvesteringen. De grootste verschillen zijn enerzijds dat er een waarborg wordt toegestaan voor een krediet bestemd voor de wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal in de plaats van voor een investering en anderzijds dat er geen premie wordt gevraagd.

III. Steun voor investeringen in veiligheid

Aangezien verzekeringsmaatschappijen bepaalde investeringen eisen voor het toestaan van een polis en de banken slechts een krediet toestaan voor een investering als de onderneming voldoende verzekerd is, kan dit decreet deze vicieuze cirkel doorbreken door enerzijds een waarborg toe te staan voor het krediet en anderzijds beveiligingsinvestering te ondersteunen. Naast de steun die de Vlaamse overheid geeft voor bedrijfsinvesteringen inzake ecologie, tewerkstelling en innovatie, is een stimulering voor investeringen in veiligheid zeker op zijn plaats.

De steun voor beveiligingsinvesteringen kadert in de minimisverordening nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van artikel 87 en 88 van het EG-Verdrag. Hierbij wordt gedurende maximaal 3 jaar een totale steun van 100.000 euro toegestaan aan een onderneming, ongeacht het doel. De investering zal voor maximaal 50% worden gesubsidieerd. De voorwaarden waaraan de onderneming en de investeringen moeten voldoen worden nader bepaald door de Vlaamse regering in uitvoeringsbesluiten.

IV. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Het toekennen van een overheidswaarborg voor kredieten die worden verleend binnen de regelgeving van dit decreet ressorteert onder de gewestelijke bevoegdheden. Hetzelfde geldt voor de steun voor investeringen in veiligheid.

Artikel 2

Artikel 2 bevat een aantal definities die duidelijk maken wat er moet worden verstaan onder de begrippen onderneming, bedrijfskapitaal, steun en minimisverordening.

Artikel 3

Artikel 3 regelt het geografische en het materiële toepassingsgebied van dit decreet.

Alleen de exploitatiezetel, die schade heeft opgelopen ingevolge een poging tot inbraak, een inbraak of een overval in het Vlaamse Gewest komt voor een gewestwaarborg in aanmerking. De waarborgregeling heeft als doel de toekenning van kredieten bestemd voor het herstel van het bedrijfskapitaal te vergemakkelijken.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaraan de onderneming moet voldoen om in aanmerking te komen voor een waarborg.

Artikel 5

Dit artikel regelt meer specifiek de kredietvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om een waarborg van het Vlaamse Gewest te kunnen krijgen.

Er wordt voorkomen dat de kredieten verleend met toepassing van dit decreet zouden dienen voor de herfinanciering van kredieten die de ondernemingen heeft lopen bij de betrokken kredietinstellingen.

Het Vlaamse Gewest zal de terugbetaling van de verstrekte kredieten waarborgen. Rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden van de kredietinstellingen en het Vlaamse Gewest werd gestreefd naar een evenwicht tussen het maximale kredietbedrag en de maximale looptijd van de kredieten. Anderzijds worden te kleine investeringen geweerd door het invoeren van een drempelbedrag, vastgelegd op 5.000 euro. De duur van het krediet is maximaal tien jaar.

De toekenning en de voortgangsbewaking van de kredieten behoort tot de verantwoordelijkheid van de kredietinstellingen die de normale regels van een voorzichtige kredietpolitiek toepassen.

Artikel 6

Per exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest wordt slechts één gewaarborgd krediet toegekend. Dit beantwoordt aan de bevoegdheid *ratione loci* waarover het Vlaamse Gewest beschikt.

Artikel 7

Als de voorwaarden van dit artikel worden nageleefd mag de onderneming op ieder ogenblik het krediet vervroegd terugbetalen zonder enige vergoeding of kosten te moeten betalen.

Artikel 8

De kredieten die door de kredietinstellingen overeenkomstig dit decreet zijn toegestaan, kunnen door het Vlaamse Gewest gewaarborgd worden. De waarborg van het Vlaamse Gewest bedraagt 90% van de uitstaande sommen.

In tegenstelling tot de automatische waarborgregeling voor investeringen moet er geen premie worden betaald.

Artikel 9

Het Vlaamse regering bepaalt de maximale waarborg voor de kredieten die met toepassing van dit decreet verleend worden.

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de procedure en de verdere toekenningsvoorwaarden voor het verkrijgen van de waarborg.

Artikel 11

Dit artikel behelst de voorwaarden waaronder aan het krediet vroegtijdig een einde kan worden gesteld.

Artikel 12

De waarborg van het Vlaamse Gewest bedraagt 90% van de uitstaande hoofdsom en interesten, voorzover geen zekerheden worden uitgewonnen.

Indien de kredietinstelling daarentegen terugwinningen realiseert, dan worden die verhoudingsgewijs – dit wil zeggen voor 90% – terugbetaald aan het Vlaamse Gewest.

Artikel 13

Als voor de terugbetaling van het krediet zekerheden werden gesteld, dan wordt de opbrengst van de uitwinning in mindering gebracht van de gewestwaarborg.

In afwachting dat alle zekerheden zijn uitgewonnen, kan de kredietinstelling de uitbetaling van een provisie aanvragen.

De definitieve afrekening volgt na ontvangst van alle terugwinningen. Latere terugwinningen moeten eveneens verhoudingsgewijs, hetzij voor 90% teruggestort worden aan het Vlaamse Gewest.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 15

De steun voor beveiligingsinvesteringen zou kaderen in de minimisverordening. De voorwaarden waaraan de onderneming en de investeringen moeten voldoen, worden nader bepaald door de Vlaamse regering in uitvoeringsbesluiten.

Artikel 16

De onderneming moet minimaal 5.000 euro investeren in veiligheid om in aanmerking te kunnen komen voor steun. Die veiligheidsondersteunde investeringen kunnen voor maximaal 50% worden gesubsidieerd.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Eddy SCHUERMANS

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° onderneming : de natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden, die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest ;
- 2° bedrijfskapitaal : alle tegoeden op korte termijn verminderd met de schulden op korte termijn belegd in een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest ;
- 3° steun : elke maatregel waarbij een economisch voordeel wordt verleend dat met overheidsmiddelen wordt bekostigd ;
- 4° de minimisverordening : verordening (EG) Nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de minimissteun en de latere wijzigingen.

HOOFDSTUK II

Waarborgregeling

Artikel 3

Het Vlaamse Gewest kan een kredietwaarborg verlenen aan een onderneming in het Vlaamse Ge-

west die schade hebben geleden naar aanleiding van een poging tot inbraak, een inbraak of een overval. Deze waarborg betreft kredieten die bestemd zijn voor de wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal, dat geslonken is onder de gevolgen van de schade.

AFDELING I

Toekenningsvoorwaarden

Artikel 4

De voorwaarden, waaraan de onderneming moet voldoen, om voor de waarborg van het Vlaamse Gewest in aanmerking te komen, worden bepaald door de Vlaamse regering.

Artikel 5

De waarborg van het Vlaamse Gewest wordt alleen toegekend voor kredieten die aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° het krediet is verleend door een Belgische of buitenlandse kredietinstelling die volgens de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen gerechtigd is om in België kredieten te verstrekken ;
- 2° het krediet mag niet dienen voor de herfinanciering van uitstaande kredieten bij de betrokken deelnemende kredietinstelling ;
- 3° de hoofdsom van het krediet bedraagt ten minste 5.000 euro ;
- 4° de looptijd van het krediet is maximaal 10 jaar ;
- 5° de kredietinstelling voert een marktconform beleid voor de zakelijke en persoonlijke zekerheden die de kredietnemer moet stellen voor de in dit decreet bedoelde kredieten.

Artikel 6

Aan een onderneming wordt slechts één gewaarborgd krediet toegekend per exploitatiezetel die is gevestigd in het Vlaamse Gewest. Hernemingen

van omloop op het krediet dat is verleend bij toepassing van dit decreet zijn niet toegestaan.

Artikel 7

De onderneming mag het krediet ten allen tijde vervroegd terugbetalen zonder dat een wederbeleggingsvergoeding of andere kosten verschuldigd zijn, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan :

- 1° een schriftelijk voorbericht vanwege de onderneming van ten minste 15 dagen ;
- 2° de terugbetaling slaat op het volledige uitstaande bedrag in hoofdsom en interesten ;
- 3° op de datum van de opzegging is de Belgian prime rate die overeenstemt met de resterende looptijd van het krediet niet lager dan de aange-rekende interestvoet plus 30 basispunten.

AFDELING II

Waarborg van het Vlaamse Gewest

Artikel 8

Het Vlaamse Gewest kan bij wijze van borgstelling de met toepassing van dit decreet verstrekte kredieten waarborgen ten belope van 90% van de uitstaande hoofdsom en interesten (inclusief verwijlinteressen), met uitsluiting van kosten. Voor het toekennen van de waarborg wordt geen premie aangerekend.

Artikel 9

De maximale omloop van de waarborgverbintenissen van het Vlaamse Gewest wordt door de Vlaamse regering bepaald binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten.

Artikel 10

De procedure en de verdere toekenningsvoorwaarden voor het verkrijgen van de waarborg van het Vlaamse Gewest worden door de Vlaamse regering bepaald.

Artikel 11

Het krediet is onmiddellijk opeisbaar als :

- 1° aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het krediet of de waarborg van het Vlaamse Gewest niet meer voldaan is ;
- 2° het krediet of de waarborg van het Vlaamse Gewest werd verkregen op grond van onjuiste of onvolledige inlichtingen van de onderneming of kredietinstelling.

Artikel 12

§ 1. Als geen zekerheden gevestigd of ontstaan zijn ter gelegenheid van de toekenning van het gewaarborgde krediet, kan de waarborg van het Vlaamse Gewest aangesproken worden ten belope van 90% van de uitstaande hoofdsom en interesten (inclusief verwijlinteressen), zodra de kredietnemer een onder het gewaarborgde krediet verschuldigde en eisbare som niet heeft betaald 30 dagen na de beëindiging van het gewaarborgde krediet. De waarborg van het Vlaamse Gewest moet uiterlijk drie maanden na de beëindiging van het gewaarborgde krediet worden aangesproken.

§ 2. Als er geen zekerheden gevestigd of ontstaan zijn ter gelegenheid van de toekenning van het gewaarborgd krediet moet de kredietinstelling binnen drie maanden na de beëindiging van het gewaarborgde krediet een aanvraag tot voorschot indienen bij het Vlaamse Gewest.

Het voorschot is gelijk aan 90% van de uitstaande hoofdsom en interesten (inclusief verwijlinteressen), verminderd met de gemotiveerde raming van de opbrengst van de nog uit te winnen zekerheden. Het Vlaamse Gewest betaalt het voorschot zo snel mogelijk.

Artikel 13

§ 1. De definitieve afrekening wordt ingediend uiterlijk zes maanden na de uitwinning van de laatste zekerheid. De definitieve afrekening kan aanleiding geven tot de betaling van een supplement of tot terugbetaling.

Nadat het Vlaamse Gewest haar waarborg heeft betaald, moet de kredietinstelling de eventuele nettoterugwinningen op het door dit decreet gewaar-

borgde krediet in dezelfde mate verdelen en terugbetalen aan het Vlaamse Gewest.

§ 2. Als de kredietinstelling na de definitieve afrekening nog nettoterugwinningen op het door dit decreet gewaarborgde krediet realiseert, moet ze hiervan 90% terugbetalen aan het Vlaamse Gewest.

Artikel 14

De rentevoet die gebruikt wordt in de afrekening, bepaald in artikel 12, is de rentevoet van het gewaarborgde krediet.

HOOFDSTUK III

Steun voor investeringen in veiligheid

Artikel 15

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen voor investeringen in veiligheid, onder de voorwaarden vermeld in de minimisverordening, dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

Artikel 16

Het investeringsbedrag bedraagt ten minste 5.000 euro. Het Vlaamse Gewest verleent steun ten belope van 50% van het totaalbedrag van de investering in veiligheid.

HOOFDSTUK IV

Inwerkingtreding

Artikel 17

Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse regering te bepalen datum en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2006.

Eddy SCHUERMANS

Jan LAURYS

Paul VAN MALDEREN

Gisèle GARDEYN-DEBEVER

JOS DE MEYER
